

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 listopada 2016 r. – Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że S. F. jako pracownik u płatnika składek (...) SPÓŁKA Z O.O." nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 8 czerwca 2016 r.

W uzasadnieniu decyzji ZUS podniósł, że z danych figurujących na koncie w/w ubezpieczonej wynika, że w okresie od 24 stycznia 2014 r. do 29 lutego 2016 r. S. F. była zgłoszona przez innego płatnika składek do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, z tytułu wykonywania umowy o pracę w pełnym wymiarze zatrudnienia. Natomiast w okresie od 1 marca 2016 r. do 7 czerwca 2016 r. nie była zgłoszona do ubezpieczeń z żadnego tytułu.

Od dnia 8 czerwca 2016 r. S. F. została zgłoszona przez płatnika składek: (...) SPÓŁKA Z O.O." do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu wykonywania umowy o pracę w wymiarze pełnego etatu.

Od dnia 13 lipca 2016 r. (tj. po upływie zaledwie 35 dni od wskazanego przez w/w płatnika składek dnia zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych) S. F. stała się niezdolna do pracy z powodu choroby przypadającej w okresie ciąży. W złożonych do Zakładu w dniach: 26 sierpnia 2016 r. i 12 września 2016 r. drukach Z-3, w/w płatnik składek wykazał, że za okres od 13 lipca 2016 r. do 14 sierpnia 2016 r. dokonał S. F. wypłaty wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy, a jej stałe wynagrodzenie zasadnicze i inne składniki stałe w pełnej miesięcznej wysokości zostały ustalone w umowie o pracę w wysokości 3500 zł brutto.

Organ rentowy wskazał, że w dniu 26 sierpnia 2016 r. do ZUS zostało złożone zwolnienie lekarskie S. F. i tym samym wystąpiono z wnioskiem o wypłatę zasiłku chorobowego za okres od 15 sierpnia 2016 r. do 24 sierpnia 2016 r. Następnie wpłynęły kolejne wnioski o wypłatę zasiłku chorobowego: w dniu 5 września 2016 r. - za okres od 25 sierpnia 2016 r. do 14 września 2016 r., w dniu 29 września 2016 r. - za okres od 15 września 2016 r. do 4 października 2016 r., w dniu 13 października 2016 r. - za okres od 5 października 2016 r. do 27 października 2016 r., w dniu 4 listopada 2016 r. – za okres od 28 października 2016 r. do 9 listopada 2016 r.

Jednocześnie z ustaleń dokonanych przez Zakład wynika, że również za okres od 10 listopada 2016 r. do 7 grudnia 2016 r. zostało wystawione S. F. zwolnienie lekarskie, jednak do dnia wydania tej decyzji nie wystąpiono do Zakładu z wnioskiem o wypłatę zasiłku chorobowego za okres niezdolności do pracy wskazany w przedmiotowym zwolnieniu.

W świetle powyższego organ rentowy przeprowadził w dniach 4 – 6 października 2016 r. kontrolę u płatnika składek: (...) SPÓŁKA Z O.O." w zakresie prawidłowości i rzetelności obliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek, do których pobierania zobowiązany jest Zakład oraz zgłaszania do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego.

Podczas przeprowadzonej kontroli u płatnika składek wyjaśnienia złożyła A. M. (1), która oświadczyła, że jest Prezesem Zarządu firmy (...) SP. Z O.O." z siedzibą w Z., ul (...), zaś organami spółki są: zgromadzenie wspólników - składające się z 3 osób oraz 1-osobowy zarząd, a spółka nie posiada rady nadzorczej.

Jak oznajmiła Pani A. M. (1), spółka jest przedstawicielem generalnym na Polskę niemieckiego producenta kogeneratorów typu smartblock - firmy: "KW ENERGIE & Co. KG", z którym umowa o współpracę podpisana została w maju 2015 r. Ponadto A. M. (1) oświadczyła, że firma zajmuje się doborem urządzeń kogeneracyjnych, projektowaniem instalacji z zastosowaniem kogeneracji, sprzedażą i uruchomieniem urządzeń kogeneracyjnych w zakresie mocy od 7,5 (...) do 75 (...). Wyjaśniła ponadto, że zgodnie z prawem polskim, każde z urządzeń wymaga między innymi instrukcji obsługi w języku polskim, kart danych technicznych oraz warunków instalacji i pracy.

Ze złożonych przez A. M. (1) zeznań wynika, że przesłanką zatrudnienia w spółce (...) było podpisanie w dniu 31 maja 2016 r. umowy z firmą (...) SP. Z O.O." na zakup 10 sztuk urządzeń kogeneracyjnych typu smartblock i w związku z tym wymagana była pilnie dokumentacja techniczna w języku polskim. Pierwotnie S. F. otrzymała "w trybie pilnym" umowę o dzieło na tłumaczenie jednej z instrukcji obsługi urządzenia kogeneracyjnego typu smartblock 33 NG (zasilane gazem ziemnym). Jednak z uwagi na fakt, że do tłumaczenia przewidzianych zostało kolejnych 9 instrukcji obsługi kogeneratorów S. F. została zatrudniona w spółce od dnia 8 czerwca 2016 r. na podstawie pisemnej umowy o pracę zawartej na czas określony do dnia 8 września 2016 r. w charakterze tłumacza - specjalisty ds. rynków niemieckojęzycznych, w wymiarze pełnego etatu, z miesięcznym wynagrodzeniem w wysokości 3500 zł brutto.

Jak oświadczyła A. M. (1), S. F. otrzymała zakres obowiązków obejmujący między innymi tłumaczenie dokumentacji technicznej i instrukcji obsługi oraz materiałów szkoleniowych.

Organ rentowy dodał, że A. M. (1) podała, że S. F. trafiła do firmy z polecenia J. M. - dyrektora technicznego spółki (...) SPÓŁKA Z O.O.", w której wcześniej pracował jej mąż - M. M. (1).

A. M. (1) wyjaśniła również, że przed zatrudnieniem S. F. nie odbyła się żadna sprzedaż, spółka miała ujemny rachunek zysków i strat i nie było potrzeby zatrudniania tłumacza. Zatrudnienie zaś S. F. było konsekwencją podpisania w dniu 31 maja 2016 r. umowy z firmą: (...) SP. Z O.O.", po wygraniu w kwietniu 2016 r. przetargu na dostawcę urządzeń kogeneracyjnych.

Zdaniem Zakładu, dokumentacja zgromadzona w toku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego nie potwierdza, aby Pani S. F. wykonywała pracę na stanowisku: głównego specjalisty ds. rynków niemieckojęzycznych - tłumacza, w ramach stosunku pracy. Przedłożone bowiem w trakcie kontroli dokumenty - m.in. umowa o pracę z dnia 8 czerwca 2016 r., pismo z dnia 9 września 2016 r. informujące o przedłużeniu umowy o pracę do dnia porodu, skierowanie pracownika na wstępne badania lekarskie z dnia 1 czerwca 2016 r., orzeczenie lekarskie z dnia 1 czerwca 2016 r. o braku przeciwwskazań do wykonywania przez S. F. pracy na stanowisku: tłumacz / główny specjalisty ds. rynków niemieckojęzycznych, karta szkolenia wstępnego w dziedzinie BHP, kwestionariusz osobowy dla osoby ubiegającej się o zatrudnienie, zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności, oświadczenie pracownika dla celów obliczania miesięcznych zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT-2), oświadczenia Pani S. F. dotyczące: stosowania podwyższonych kosztów uzyskania przychodów, zapoznania z przepisami dotyczącymi równego traktowania w zatrudnieniu oraz stosowania odpowiedniego identyfikatora podatkowego, przykładowe karty danych technicznych instrukcji obsługi urządzeń typu smartblock, wydruki korespondencji e-mailowej, listy płac za okres od stycznia 2016 r. do sierpnia 2016 r., indywidualne karty pracy za miesiące: czerwiec 2016 r. i lipiec 2016 r. oraz bankowe potwierdzenia dokonania przelewów do Urzędu Skarbowego z tytułu PIT-4 za miesiące: czerwiec 2016 r. i lipiec 2016 r., są jedynie potwierdzeniem ich formalnego sporządzenia, natomiast nie stanowią w rzeczywistości dowodów wykonywania pracy przez S. F. w ramach stosunku pracy.

Wątpliwości Zakładu w przedmiotowej sprawie budzi potrzeba stworzenia przez płatnika składek od dnia 8 czerwca 2016 r. - nieistniejącego wcześniej w firmie - stanowiska głównego specjalisty ds. rynków niemieckojęzycznych - tłumacza i zatrudnienie na nim S. F. będącej znajomą męża Prezesa zarządu spółki, a następnie nie zatrudnienie w czasie jej długotrwałej nieobecności w pracy z powodu choroby przypadającej w okresie ciąży, nikogo w jej zastępstwie. Powyższe świadczy o braku rzeczywistej potrzeby zatrudniania pracownika w ramach stosunku pracy na tym stanowisku oraz o braku realnego i wymiernego zapotrzebowania płatnika na ciągłość jego pracy. Działanie takie jest ponadto nieuzasadnione z punktu widzenia ekonomiki firmy, a tym samym budzi wątpliwości co do rzeczywistego celu dokonania zgłoszenia S. F. do ubezpieczeń społecznych. Oznacza to, zdaniem Zakładu, że płatnik miał świadomość, że umowa nie będzie go obowiązywać, a jego zobowiązania z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne będą krótkotrwałe.

Istotnym w sprawie jest również fakt, że bezpośrednio przed zgłoszeniem do ubezpieczeń społecznych w charakterze pracownika przez w/w płatnika składek, Pani S. F. nie była zgłoszona do ubezpieczeń społecznych z żadnego tytułu

i tym samym w przypadku powstania niezdolności do pracy z powodu choroby nie byłaby uprawniona do wypłaty zasiłku z tego tytułu.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że S. F. nie wykonywała pracy w ramach umowy o pracę, a została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych z tego tytułu jedynie w celu uzyskania prawa do wypłaty świadczeń w postaci zasiłku chorobowego, a następnie zasiłku macierzyńskiego. Zatem na podstawie art. 83 §1 Kodeksu cywilnego w związku z art. 300 Kodeksu pracy należy stwierdzić, że umowa o pracę zawarta między Panią S. F., a płatnikiem składek: (...) SPÓŁKA Z O.O.", jako zawarta dla pozorów, jest nieważna i tym samym Pani S. F. z tytułu zawartej umowy o pracę nie podlega ubezpieczeniom społecznym od dnia 8 czerwca 2016 r.

/decyzja – k. 122 – 132 akt ZUS/

W dniu 2 stycznia 2017 r. S. F. złożyła odwołanie od w/w decyzji i wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez stwierdzenie, że odwołująca podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu od 8 czerwca 2016 r. W uzasadnieniu wskazała, że podnoszenie przez organ rentowy zarzutu dotyczącego wątpliwej potrzeby stworzenia przez płatnika składek nieistniejącego wcześniej w firmie stanowiska tłumacza – specjalisty ds. rynków niemieckojęzycznych i zatrudnienie na nim ubezpieczonej nie jest zasadny i krzywdzący obie strony wnioskodawczynię i płatnika składek. Chronologia i ciąg zdarzeń w roku 2016 r. w spółce (...) jest bowiem najprostszym uzasadnieniem zatrudnienia ubezpieczonej.

/odwołanie – k. 2 – 10/

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 18 stycznia 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację przedstawioną w zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie – k. 13 – 15/

Na rozprawie w dniu 24 marca 2017 r. płatnik przyłączył się do odwołania.

/protokół rozprawy – k. 57/

Pełnomocnik ubezpieczonej poparł odwołanie, a pełnomocnik ZUS wniósł o jego oddalenie, wnosząc o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

/stanowiska stron z dnia 19 maja 2017 r. – 00:03:20 – 00:11:30 – płyta CD – k. 252/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

S. F. posiada wykształcenie wyższe – tytuł magistra. Ukończyła Kolegium J. Obcych na Uniwersytecie (...) w 2008 r., Wyższą Szkołę Studiów (...) w 2010 r., ukończyła Wydział F.-Historyczny na Uniwersytecie (...) w 2014 r.

/kwestionariusz osobowy – k. 76 akt ZUS, dyplom – k. 74 akt ZUS, k. 73 akt ZUS, dokumentacja osobowa – k. 102 – 133/

Ubezpieczona legitymuje się następującym doświadczeniem zawodowym:

- w okresie od 20 marca 2011 r. do 21 grudnia 2011 r. pracowała w (...) Sp. z o.o. jako pracownik działu obsługi klienta,
- w okresie od 24 stycznia 2014 r. do 10 czerwca 2015 r. pracowała w (...) Sp. z o.o. jako pracownik ds. administracyjno – biurowych,
- w okresie od 11 czerwca 2015 r. do 29 lutego 2016 r. pracowała w (...) Sp. z o.o. jako specjalista ds. techniczno – handlowych.

/kwestionariusz osobowy – k. 76 akt ZUS, świadectwo pracy – k. 67 akt ZUS, k. 66 akt ZUS, dokumentacja osobowa – k. 102 – 133/

(...) sp. z o.o. w Z. została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 20 listopada 2015 r. Przedmiotem działalności spółki jest m.in. działalność w zakresie specjalistycznego projektowania, pozostałe badania i analizy techniczne, wykonywanie instalacji elektrycznych, wykonywanie instalacji wodno – kanalizacyjnych, ciepłych gazowych i klimatyzacyjnych.

/wypis z KRS – k. 84 – 86/

Przed podjęciem zatrudnienia u płatnika składek ubezpieczona nie pozostawała w stosunku pracy i nie podlegała ubezpieczeniom społecznym z tego tytułu.

/bezsporne/

Bezpośrednio przed zawarciem stosunku pracy ubezpieczoną z (...) Sp. z o.o. wnioskodawczynię łączyła z płatnikiem składek umowa o dzieło w okresie od 1 czerwca 2016 r. do 7 czerwca 2016 r. Przedmiotem umowy było wykonanie dzieła w postaci: przetłumaczenia instrukcji obsługi urządzenia kogeneracyjnego typu smartblock 33 NG niemieckiego producenta firmy (...) w tempie ekspresowym. Za wykonanie dzieła ustalono wynagrodzenie w wysokości 2.800 zł netto.

/umowa o dzieło – k. 63 akt ZUS/

Podczas wykonywania w/w umowy ubezpieczona pracowała w domu.

/zeznania wnioskodawczyni – k. 57 w zw. z zeznaniami z dnia 5 września 2017 r. – 00:12:00 – 00:19:09 – płyta CD – k. 133, zeznania świadka A. F. – k. 59/

W ramach umowy o dzieło ubezpieczona przetłumaczyła jedną instrukcję globalną, składającą się z 12 działów.

/zeznania świadka M. M. (1) – k. 58 – 59/

Firma (...) nawiązała współpracę z ubezpieczoną albowiem potrzebowała osoby do tłumaczenia instrukcji obsługi maszyn na język niemiecki, gdyż spółka zawarła umowę sprzedaży maszyn.

/zeznania A. M. (1) – k. 57 – 58 w zw. z zeznaniami z dnia 5 września 2017 r. – 00:21:15 – 00:28:31 – płyta CD – k. 133, zeznania świadka M. M. (1) – k. 58 – 59/

Spółka (...) Sp. z o.o. z siedzibą w Z. zwana Wykonawcą zawarła w dniu 31 maja 2016 r. umowę z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w B. zwaną Zamawiającym, której przedmiotem było określenie zasad i warunków współpracy Wykonawcy oraz Zamawiającego w przedmiocie 10 sztuk agregatów kogeneracyjnych. Czas realizacji zamówienia 10 sztuk urządzeń określono do dnia 31 sierpnia 2016 r.

/umowa – k. 27 – 30 akt ZUS, zeznania A. M. (1) – k. 57 – 58 w zw. z zeznaniami z dnia 5 września 2017 r. – 00:21:15 – 00:28:31 – płyta CD – k. 133/

Następnie Ubezpieczona S. F. zawarła z firmą (...) sp. z o.o. umowę o pracę na okres próbny od 8 czerwca 2016 r. do 8 września 2016 r. na stanowisku głównego specjalisty ds. rynków niemieckojęzycznych – tłumacz w pełnym wymiarze czasu pracy z wynagrodzeniem 3.500 zł brutto miesięcznie. Określono termin rozpoczęcia pracy na dzień 8 czerwca 2016 r. Miejsce wykonywania pracy określono: cała Polska.

/umowa o pracę – k. 83 akt ZUS, dokumentacja osobowa – k. 102 – 133 /

Pracę w firmie płatnika składek zaproponował wnioskodawczyni M. M. (1) - dyrektor ds. technicznych u płatnika składek, którego ubezpieczona знаła z zatrudnienia w poprzedniej firmie.

/zeznania wnioskodawczyni – k. 57 w zw. z zeznaniami z dnia 5 września 2017 r. – 00:12:00 – 00:19:09 – płyta CD – k. 133, zeznania świadka M. M. (1) – k. 58 – 59/

W dacie zatrudnienia u płatnika składek wnioskodawczyni przedłożyła aktualne zaświadczenie o zdolności do pracy na stanowisku tłumacza – głównego specjalisty ds. rynków niemieckojęzycznych z dnia 7 czerwca 2016 r.

/zaświadczenie lekarskie – k. 81 akt ZUS/

W dniu 8 czerwca 2016 r. ubezpieczona przeszła wstępne szkolenie BHP.

/karta szkolenia wstępnego BHP – k. 78 akt ZUS/

Płatnik składek utworzył dokumentację pracowniczą ubezpieczonej, w której m.in. znalazły się następujące dokumenty: umowa o pracę, aneks do umowy o pracę, zaświadczenie lekarskie, zakres obowiązków, karta szkolenia wstępnego BHP, kwestionariusz osobowy, zakres obowiązków, dyplom, oświadczenia pracownika, świadectwa pracy.

/akta osobowe k. 66 – 83 akt ZUS dokumentacja osobowa – k. 102 – 133 /

Ubezpieczona S. F. otrzymała zakres obowiązków w formie pisemnej. Do jej obowiązków na stanowisku tłumacza/ głównego specjalisty ds. rynków niemieckojęzycznych miało należeć: tłumaczenie dokumentacji technicznej i instrukcji obsługi urządzeń.

/zakres obowiązków – k. 75 akt ZUS/

Bezpośrednim przełożonym ubezpieczonej miał być dyrektor techniczno – handlowy – M. M. (1).

/zakres obowiązków – k. 75 akt ZUS/

Ubezpieczona w ramach powierzonych obowiązków miała wykonywać tłumaczenia instrukcji obsługi maszyn.

/zeznania A. M. (1) – k. 57 – 58 w zw. z zeznaniami z dnia 5 września 2017 r. – 00:21:15 – 00:28:31 – płyta CD – k. 133, zeznania wnioskodawczyni – k. 57 w zw. z zeznaniami z dnia 5 września 2017 r. – 00:12:00 – 00:19:09 – płyta CD – k. 133, zeznania M. M. (1) – k. 58 – 59/

Wnioskodawczyni w firmie płatnika składek po nawiązaniu stosunku pracy miała pracować w siedzibie firmy w Z. w godzinach od 8.00 do 16.00. Mogła też pracować w domu. Nie były odnotowywane wyjścia prywatne. Korzystała z własnego laptopa. Pracodawcę interesował efekt pracy.

/zeznania wnioskodawczyni – k. 57 w zw. z zeznaniami z dnia 5 września 2017 r. – 00:12:00 – 00:19:09 – płyta CD – k. 133, zeznania A. M. (1) – k. 57 – 58 w zw. z zeznaniami z dnia 5 września 2017 r. – 00:21:15 – 00:28:31 – płyta CD – k. 133 /

Podczas zatrudnienia u płatnika składek S. F. korzystała z usług lekarza (...) w dniach 13 czerwca 2016 r. i 22 czerwca 2016 r. Lekarz przyjmował w godzinach od około 13.30 do 15.30.

/pismo – k. 271/

Nadto ubezpieczona podczas obowiązujących ją godzin pracy u płatnika składek robiła zakupy i płaciła za nie kartą płatniczą:

- w dniu 1 lipca 2016 r. na kwotę 29,47 zł o godz. 12.51 w (...) sp. z o.o. w S.,

- w dniu 27 czerwca 2016 r. na kwotę 39,90 zł o godz. 14.07 w Aptece (...) w S.,

- w dniu 14 czerwca 2016 r. na kwotę 47,57 zł o godz. 14.41 w L. w S.,

- w dniu 16 czerwca 2016 r. na kwotę 36,93 zł o godz. 15.41 w M. P. w S.,

- w dniu 21 czerwca 2016 r. na kwotę 82,22 zł o godz. 14.44 w L. w S.

/historia rachunku – k. 292 – 294, k. 64 – 97, paragon – k. 275, k. 283, potwierdzenie – k. 276, pismo – k. 280, paragony – k. 299, 306, k. 308/

Płatnik składek sporządził dla ubezpieczonej karty czasu pracy oraz listy płac.

/karty czasu pracy – k. 64 – 63 akt ZUS, listy płac – k. 54 – 56/

Wnioskodawczyni wynagrodzenie otrzymywała gotówką.

/zeznania wnioskodawczyni – k. 57 w zw. z zeznaniami z dnia 5 września 2017 r. – 00:12:00 – 00:19:09 – płyta CD – k. 133/

Ubezpieczona nie podpisywała w firmie listy obecności.

/zeznania wnioskodawczyni – k. 57 w zw. z zeznaniami z dnia 5 września 2017 r. – 00:12:00 – 00:19:09 – płyta CD – k. 133/

Ubezpieczona po zakończeniu stosunku pracy w firmie (...) Sp. z o.o. i po poronieniu leczyła się psychiatrycznie, chodziła do psychologa.

/ zeznania świadka A. F. – k. 59, historia choroby – k. 198 – 200, k. 210 - 225/

Ubezpieczona S. F. w chwili podjęcia stosunku pracy u płatnika składek była w ciąży i wiedziała o tym. Ostatnią miesięczkę miała 28 marca 2016 r. Wnioskodawczyni stała się niezdolna do pracy z powodu choroby przypadającej w okresie ciąży od 13 lipca 2016 r.

/bezsporne, karta przebiegu ciąży – k. 45 , zeznania wnioskodawczyni – k. 57 w zw. z zeznaniami z dnia 5 września 2017 r. – 00:12:00 – 00:19:09 – płyta CD – k. 133, historia choroby – k. 98 – 100, historia choroby – k. 202 – 204, k. 234 – 235/

W dniu 9 września 2016 r. na mocy aneksu do umowy o pracę przedłużono z ubezpieczoną umowę o pracę do dnia porodu.

/aneks – k. 82 akt ZUS/

Ubezpieczona była zatrudniona w firmie do dnia 2 stycznia 2017 r.

/spis pracowników – k. 239/

Gdy ubezpieczona stała się niezdolna do pracy z powodu choroby przypadającej w okresie ciąży nikt nie został zatrudniony na jej stanowisko pracy, gdyż skończyły się zamówienia na produkty wymagające tłumaczenia. Nie zostały przetłumaczone wszystkie instrukcje. Zdarzało się, że firma korzystała z tłumaczeń wykonywanych przez firmy zewnętrzne. A. M. (1) i M. M. (1) znają język niemiecki.

/zeznania A. M. (1) – k. 57 – 58 zeznania A. M. (1) – k. 57 – 58 w zw. z zeznaniami z dnia 5 września 2017 r. – 00:21:15 – 00:28:31 – płyta CD – k. 133, zeznania świadka M. M. (1) – k. 58 – 59/

Spółka posiadała problemy finansowe do 31 maja 2016 r. (...) Sp. z o.o. udzielali spółce pożyczek.

/ zeznania A. M. (1) – k. 57 – 58 zeznania A. M. (1) – k. 57 – 58 w zw. z zeznaniami z dnia 5 września 2017 r. – 00:21:15 – 00:28:31 – płyta CD – k. 133, zeznania świadka M. M. (1) – k. 58 – 59, wyciąg z banku – k. 134 – 150, harmonogram pożyczek – k. 151, umowy pożyczki – k. 152 – 163/

Wnioskodawczyni, A. M. (1) oraz M. M. (1) prowadzili korespondencję mailową w związku z tłumaczeniami. W formie mailowej wnioskodawczyni otrzymywała materiały do tłumaczenia. W dniu 23 czerwca 2016 r korespondencja dotyczyła ukończenia tłumaczenia instrukcji dla smartblock 33 NG. Korespondencja była wysyłana w dniu 26 czerwca 2016 r i 9 czerwca 2016 r (godz. 11:47) z adresu „franas.sylwia@gmail.com”

/korespondencja - k. 79 – 91 akt ZUS, k. 43,44/

Płatnik składek w 2016 r. uzyskał przychód w wysokości 807.221,04 zł, koszty uzyskania przychodu wyniosły 827.507,72 zł, strata wyniosła 20286,68 zł.

/zestawienie przychodów i kosztów za 2016 r. – k. 238/

W dniu 3 sierpnia 2016 spółka płatnika wystawiła fakturę na kwotę 2654,40 euro , której odbiorcą był (...)&Co.KG.

/kserokopia faktury – k. 93 akt ZUS/

Oprócz wnioskodawczyni firma nie zatrudniała innych pracowników na podstawie umowy o pracę. Zatrudniała zleceniobiorców. Na podstawie umowy o pracę byli zatrudnieni A. M. (1) i M. M. (1).

/ zeznania A. M. (1) – k. 57 – 58 w zw. z zeznaniami z dnia 5 września 2017 r. – 00:21:15 – 00:28:31 – płyta CD – k. 133 , spis pracowników – k. 239/

Sąd Okręgowy dokonał następującej oceny dowodów i zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie i jako takie podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 8 ust. 1, art. 11 ust. 1 oraz art. 12 ust 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t. j. Dz. U. z 2016 roku, poz. 963 ze zm.) obowiązkowym ubezpieczeniem: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu - podlegają pracownicy, czyli osoby fizyczne pozostające w stosunku pracy, w okresie od nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania.

Jak stanowi art. 1 ust 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t. j. Dz. U. z 2016 roku, poz. 372 ze zm.) osobom objętym ubezpieczeniem społecznym przysługują świadczenia pieniężne na warunkach i wysokości określonych ustawą w razie choroby i macierzyństwa.

W myśl art. 4 w ust. 1 pkt 1 ustawy zasiłkowej ubezpieczony nabywa prawo do zasiłku chorobowego po upływie 30 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego, jeżeli podlega obowiązkowo temu ubezpieczeniu. Od pierwszego dnia ubezpieczenia chorobowego prawo do zasiłku chorobowego przysługuje, zgodnie z ust. 3 pkt 3 powołanego przepisu, ubezpieczonym obowiązkowo, którzy mają wcześniejszy co najmniej 10-letni okres obowiązkowego ubezpieczenia chorobowego.

Kwestią sporną w rozpoznawanej sprawie było, czy S. F. podlega ubezpieczeniom społecznym jako pracownik w spółce (...) sp. z o.o.

O uznaniu stosunku łączącego strony za stosunek pracy rozstrzygają przepisy prawa pracy.

Zgodnie z art. 22 § 1 Kodeksu pracy przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym

przez pracodawcę, a pracodawca – do zatrudnienia pracownika za wynagrodzeniem. O tym, że strony zawarły umowę o pracę nie decyduje zatem samo formalne jej spisanie, lecz faktyczne i rzeczywiste realizowanie elementów charakterystycznych dla stosunku pracy. Jedną z najważniejszych cech pracy świadczonej w ramach stosunku pracy jest podporządkowanie pracownika.

Najistotniejszymi elementami stosunku pracy są: dobrowolność zobowiązania, obowiązek pracownika świadczenia pracy osobiście, w sposób ciągły, podporządkowany poleceniom pracodawcy, który jest obowiązany do wynagrodzenia pracownika za świadczoną na jego rzecz pracę, ponoszenie ryzyka gospodarczego, produkcyjnego i osobowego przez pracodawcę, staranne działanie w procesie pracy. Jak zważył Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 28 października 1998 roku (sygn. akt I PKN 416/98, publ. OSNAPiUS 1999, nr 24, poz. 775) brak bezwzględnego obowiązku osobistego świadczenia pracy wyklucza możliwość zakwalifikowania stosunku prawnego jako umowy o pracę (tak SN w wyroku z dnia 28.10.1998 r, I PKN 416/98). Zgodnie z art. 80 k.p. wynagrodzenie przysługuje pracownikowi za wykonaną pracę, a nie jej rezultat. Pracodawca może również wymierzać określone przepisami prawa pracy kary w ramach odpowiedzialności porządkowej.

Art. 22 § 1¹ k.p. wskazuje, że zatrudnienie w warunkach określonych w § 1 jest zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy, bez względu na nazwę zawartej przez strony umowy. Jak trafnie przyjął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 kwietnia 1999 roku (I PKN 642/98, OSNAPiUS 2000, nr 11, poz. 417) nazwa umowy nie ma znaczenia, jeżeli nawiązany stosunek pracy ma cechy wskazane w art. 22 § 1 k.p.

W przedmiotowej sprawie nie ma jednak wątpliwości, że zgodnym zamiarem stron nie było zawiązanie stosunku o charakterze pracowniczym, zarówno w chwili spisywania umowy o dzieło jaki i późniejszej umowy o pracę.

Organ rentowy stanął na stanowisku, że umowa o pracę zawarta między wnioskodawczynią a płatnikiem składek jest nieważna, nie doszło bowiem faktycznie do nawiązania stosunku pracy.

Dokonane w sprawie ustalenia potwierdzają stanowisko organu rentowego, że spisanie umowy o pracę przez płatnika składek z ubezpieczoną i zgłoszenie jej do ubezpieczeń społecznych od dnia 8 czerwca 2016 r. było czynnościami pozornymi, dokonanymi jedynie w celu uzyskania tytułu ubezpieczeń i skorzystania ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego w związku z chorobą i macierzyństwem.

Zgodnie z art. 83 § 1 k.c. nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. Główną cechą czynności pozornej jest brak zamiaru wywołania skutków prawnych, jakie łączą się z oświadczeniem określonej treści. Zachodzi wtedy świadoma, z góry założona sprzeczność między złożonym oświadczeniem, a realnym zgodnym zamiarem obu stron czynności prawnej. Celem zaś tego działania jest, jak słusznie wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18 marca 2004 roku w sprawie o sygn. akt III CK 456/02 (publ. Legalis nr 68095), „upozorowanie woli stron na zewnątrz i wytworzenie przeświadczenia dla określonego kręgu (otoczenia), nie wyłączając organów władzy publicznej, że czynność o określonej treści została skutecznie dokonana”. Konsekwencją takiego działania jest uznanie takiego oświadczenia za nieważne, pozbawione cechy konstytutywności. Jeżeli oświadczenie takie zostało złożone dla ukrycia innej czynności prawnej, ważność oświadczenia ocenia się według właściwości tej czynności.

Podsumowując czynność prawna pozorna to taka, która zawiera następujące elementy:

- 1) oświadczenie musi być złożone tylko dla pozorów,
- 2) oświadczenie musi być złożone drugiej stronie,
- 3) adresat oświadczenia woli musi zgadzać się na dokonanie czynności prawnej jedynie dla pozorów.

Wskazane elementy muszą wystąpić łącznie, brak któregośkolwiek z nich nie pozwala na uznanie czynności prawnej za dokonaną jedynie dla pozorów. Osoba składająca oświadczenie woli dla pozorów nie chce, aby powstały takie skutki prawne, jakie normalnie prawo łączy z tego typu oświadczeniem, ponieważ nie chce w ogóle wywoływać żadnych

skutków (pozorność czysta) albo chce wywołać inne te, które wynikałyby ze złożonego przez nią oświadczenia woli (pozorność kwalifikowana). Za pozorne uznać można jedynie oświadczenia woli skierowane do określonego adresata, który zgadza się na pozorność danej czynności prawnej. Zgoda musi być wyraźna i nie budzić żadnych wątpliwości. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25 lutego 1998 roku (sygn. akt II CKN 816/97), publ. LEX nr 56813 „nieważność czynności prawnej z powodu pozorności złożonego oświadczenia woli może być stwierdzona tylko wówczas, gdy brak zamiaru wywołania skutków prawnych został przejawiony wobec drugiej strony tej czynności otwarcie tak, że miała ona pełną świadomość co do pozorności złożonego wobec niej oświadczenia woli i co do rzeczywistej woli jej kontrahenta i w pełni się z tym zgadza" (wyrok SN z dnia 25 lutego 1998 r., II CKN 816/97, Lex nr 56813). Zgoda drugiej strony czynności prawnej na jej pozorność musi być wyrażona najpóźniej w chwili jej dokonywania. Czynność prawna pozorna jest dotknięta nieważnością bezwzględną i nie wywołuje żadnych skutków prawnych od początku (ex tunc).

Podkreślenia wymaga przy tym, że ta sama czynność prawna nie może być równocześnie kwalifikowana jako pozorna (art. 83 § 1 k.c.) i mająca na celu obejście ustawy (art. 58 § 1 k.c.) (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 29 marca 2006 roku, sygn. akt II PK 163/05, publ. OSNP 2007, nr 5-6, poz. 71). Powołane przepisy stanowią odrębne i wykluczające się wzajemnie podstawy nieważności czynności prawnej. Czynność pozorna jest zawsze nieważna. Niekiedy ważna może być czynność ukryta. Dopiero wówczas jest możliwe badanie jej treści i celu w świetle kryteriów wyrażonych w art. 58 k.c. Nie jest więc możliwe obejście prawa poprzez dokonanie czynności prawnej pozornej (por. np. W. W., Obejście prawa jako przyczyna nieważności czynności prawnej, Kwartalnik Prawa Prywatnego 1999 nr 1, s. 69).

O czynności prawnej mającej na celu obejście ustawy można mówić wówczas, gdy czynność taka pozwala na uniknięcie zakazów, nakazów lub obciążeń wynikających z przepisu ustawy i tylko z takim zamiarem została dokonana. Nie jest natomiast obejściem prawa dokonanie czynności prawnej w celu osiągnięcia skutków, jakie ustawa wiąże z tą czynnością prawną. Skoro z zawarciem umowy o pracę ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych wiąże obowiązek ubezpieczenia emerytalno-rentowego, chorobowego i wypadkowego, podjęcie zatrudnienia w celu objęcia ubezpieczeniem i ewentualnego korzystania ze świadczeń z tego ubezpieczenia nie może być kwalifikowane jako obejście prawa. W sytuacji, gdy wolą stron zawierających umowę było faktyczne nawiązanie stosunku pracy i doszło do świadczenia pracy za wynagrodzeniem, sama świadomość jednej ze stron umowy, a nawet obu stron, co do wystąpienia w przyszłości zdarzenia uprawniającego do świadczeń z ubezpieczenia społecznego, nie daje podstawy do uznania, że umowa miała na celu obejście prawa (tak też SN w wyroku z dnia 2 lipca 2008 r., sygn. akt II UK 334/07, publ. LEX nr 531865).

Sąd Okręgowy w całości podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 24 lutego 2010 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt II UK 204/09 (Lex nr 590241), zgodnie z którym, o tym czy strony istotnie nawiązały stosunek pracy stanowiący tytuł ubezpieczeń społecznych nie decyduje samo formalne zawarcie umowy o pracę, wypłata wynagrodzenia, przystąpienie do ubezpieczenia i opłacenie składki, wystawienie świadectwa pracy, ale faktyczne i rzeczywiste realizowanie elementów charakterystycznych dla stosunku pracy, a wynikających z art. 22 § 1 k.p. Istotne więc jest, aby stosunek pracy zrealizował się przez wykonywanie zatrudnienia o cechach pracowniczych.

Nadto Sąd Najwyższy w wyrok z dnia 25 stycznia 2005 roku (II UK 141/04, OSNP 2005/15/235), stwierdza, że stronom umowy o pracę, na podstawie której rzeczywiście były wykonywane obowiązki i prawa płynące z tej umowy, nie można przypisać działania w celu obejścia ustawy (art. 58 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p.).

W uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2010 roku w sprawie o sygn. akt I UK 43/10 (Lex nr 619658) wskazano z kolei, że umowa o pracę jest zawarta dla pozoru, a przez to nie stanowi tytułu do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, jeżeli przy składaniu oświadczeń woli obie strony mają świadomość, że osoba określona w umowie jako pracownik nie będzie świadczyć pracy, a podmiot wskazany jako pracodawca nie będzie korzystać z jej pracy, czyli strony z góry zakładają, iż nie będą realizowały swoich praw i obowiązków wypełniających treść stosunku pracy. Skoro z zawarciem umowy o pracę ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych wiąże obowiązek ubezpieczenia emerytalnego i rentowych oraz wypadkowego i chorobowego, to podjęcie zatrudnienia w celu objęcia tymi ubezpieczeniami i ewentualnie korzystania

z przewidzianych nimi świadczeń nie jest obejściem prawa.

W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2010 roku w sprawie o sygn. akt I UK 74/10 (Lex nr 653664) stwierdzono zaś, że podstawą ubezpieczenia społecznego jest rzeczywiste zatrudnienie, a nie sama umowa o pracę (art. 22 k.p., art. 6 ust. 1 pkt 1 i art. 13 pkt 1 w/w ustawy). Umowa o pracę nie jest czynnością wyłącznie kauzalną, gdyż w zatrudnieniu pracowniczym chodzi o wykonywanie pracy. Brak pracy podważa sens istnienia umowy o pracę. Innymi słowy jej formalna strona, nawet połączona ze zgłoszeniem do ubezpieczenia społecznego, nie stanowi podstawy takiego ubezpieczenia.

Z powyższego jednoznacznie wynika, że motywacja skłaniająca do zawarcia umowy o pracę nie ma znaczenia dla jej ważności przy założeniu, że nastąpiło rzeczywiste jej świadczenia zgodnie z warunkami określonymi w art. 22 § 1 k.p. Tym samym nie można byłoby czynić odwołującemu zarzutów, że zawarł kwestionowaną umowę o pracę jedynie w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczeń społecznych, pod tym jednak warunkiem, że na podstawie tej umowy realizowałaby zatrudnienie o cechach pracowniczych.

Zgodnie z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6 sierpnia 2013 roku, sygn. akt II UK 11/13 (LEX nr 1375189), jeżeli strony umowy o pracę nie zamierzają wywołać skutku prawnego w postaci nawiązania stosunku pracy, a ich oświadczenia uzewnętrznione umową o pracę zmierzają wyłącznie do wywołania skutku w sferze ubezpieczenia społecznego, to taka umowa jako pozorna jest nieważna (art. 83 § 1 k.c.).

Głównym celem zawarcia umowy o pracę winno być zatem nawiązanie stosunku pracy, a jedynie rezultatem i pośrednim celem zatrudnienia jest uzyskanie wskazanych korzyści. Podkreślić przy tym należy, że zarówno przepisy prawa pracy, prawa ubezpieczeń społecznych, jak i przepisy ustrojowe pozwalają kształtować elementy stosunku pracy zgodnie z wolą stron.

Mając na uwadze dotychczas poczynione rozważania prawne należy podkreślić, że w realiach niniejszej sprawy Sąd Okręgowy w Łodzi w celu dokonania kontroli prawidłowości zaskarżonej decyzji organu rentowego musiał ustalić zatem, czy pomiędzy wnioskodawczynią, a płatnikiem składek istotnie doszło do nawiązania i realizacji stosunku pracy w warunkach określonych w art. 22 § 1 k.p.

W tej sytuacji do Sądu należało przeprowadzenie oceny, czy analizowany stosunek prawny nosił konstytutywne cechy stosunku pracy.

W tym celu Sąd zbadał, czy odwołująca osobiście świadczyła pracę podporządkowaną pracodawcy (pod kierownictwem pracodawcy) w sposób ciągły, odpłatny, na rzecz i ryzyko pracodawcy. Dokonanie powyższego ustalenia miało bowiem znaczenie dla objęcia wnioskodawczynie obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi: emerytalnym, rentowymi, chorobowym oraz wypadkowym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę.

Zdaniem Sądu analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że wnioskodawczyni pewne czynności na rzecz płatnika w spornym okresie wykonywała. Należało jednak zważyć, czy, przy uwzględnieniu całokształtu treści stosunku prawnego realizowanego przez strony, czynności były świadczone w ramach zatrudnienia pracowniczego.

Z zeznań wnioskodawczynie oraz świadka F. wynika, że od dnia nawiązania stosunku pracy miała pracować od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 16.00 w siedzibie firmy, przy czym brak jest list obecności, dokumentujących jej codzienną obecność, a ewidencja czasu pracy nie odzwierciedla rzeczywistego czasu pracy, bowiem nie uwzględnia nawet przyznanych przez ubezpieczoną i płatnika okoliczności w postaci zdarzającej się pracy w domu czy wyjść prywatnych. Sąd nie dał wiary zeznaniom wnioskodawczynie oraz jej mężowi A. F. co do faktu, że podjęła pracę w firmie płatnika składek na podstawie umowy o pracę po zakończeniu w dniu 7 czerwca 2016 r. umowy o dzieło i świadczyła ją w siedzibie pracodawcy w godzinach od 8.00 do 16.00 od poniedziałku do piątku, gdyż przeczy temu zebrany w sprawie materiał dowodowy. Ubezpieczona bowiem w godzinach w których miała świadczyć pracę w siedzibie pracodawcy robiła zakupy w S. i płaciła za nie kartą płatniczą wystawioną na swoje imię i nazwisko:

w dniu 1 lipca 2016 r. na kwotę 29,47 zł o godz. 12.51 w (...) sp. z o.o. w S.,

- w dniu 27 czerwca 2016 r. na kwotę 39,90 zł o godz. 14.07 w Aptece (...) w S.,

- w dniu 14 czerwca 2016 r. na kwotę 47,57 zł o godz. 14.41 w L. w S.,

- w dniu 16 czerwca 2016 r. na kwotę 36,93 zł o godz. 15.41 w M. P. w S.,

- w dniu 21 czerwca 2016 r. na kwotę 82,22 zł o godz. 14.44 w L. w S.

W ocenie Sądu niewiarygodny jest argument, że zakupy te robił mąż wnioskodawczynie, gdyż karta płatnicza jest wystawiana na konkretną osobę i tylko ona ma prawo z niej korzystać.

Nadto w godzinach pracy ubezpieczonej była ona dwukrotnie u lekarza w S. w dniach: 13 czerwca 2016 r. oraz 22 czerwca 2016 r. co także przeczy temu by mogła wykonywać w tych dniach pracę u płatnika składek.

Zatem trudno mówić w tym przypadku o podporządkowaniu pracownika co do miejsca i czasu pracy oraz rozliczania go z powyższego.

Zatem brak możliwości kontroli pracodawcy nad tym, czy codziennie wnioskodawczynie wykonywała swoje obowiązki wynikające z zawartej umowy w wymiarze 8 godzin dziennie wyklucza zakwalifikowania spornej umowy jako umowy o pracę. Strony umowy nie wykazały, by taka kontrola miała miejsce.

Możliwym jest nawet, że wnioskodawczynie pojawiała się w spółce ale nie ma to znaczenia w okolicznościach niniejszej sprawy. Z materiału dowodowego nie wynika, w jaki sposób wnioskodawczynie była podporządkowana pracodawcy. Świadek R. zeznał, że widywał ją w firmie, ale także nie zawsze, gdy był. Nadto nie wiedział, co robiła. Zatem jego zeznania nie przesądzają o pracowniczym charakterze zatrudnienia wnioskodawczynie. Z zebranego materiału dowodowego nie wynika, że była nadzorowana przez pracodawcę. W szczególności mając na względzie to, że zeznał płatnika i świadka M. wynikało, że rzadko bywali w firmie (świadek M. w ogóle w tym okresie nie był z uwagi na zwolnienie lekarskie). Ewentualne wskazówki dotyczyły jedynie treści tłumaczenia.

Strony umowy prowadziły korespondencję mailową, przy czym okoliczność, że część wiadomości była wysyłana z „maila służbowego” nie jest równoznaczna z tym, że była wysyłana z siedziby pracodawcy, nadto np. mail z dnia 23 czerwca 2016 r. dotyczył tłumaczenia, które miało być wykonane w ramach umowy o dzieło, a mail z dnia 9 czerwca był wysyłany z adresu prywatnego przed godziną 12.00.

Ubezpieczona nie została wyposażona w sprzęt przez pracodawcę, bowiem korzystała z własnego laptopa, co nie jest charakterystyczne dla stosunku pracy.

Ubezpieczona przyznała, że miała wykonywać wyłącznie czynności tłumacza, natomiast nie były wykonywane czynności specjalisty do spraw rynków niemieckojęzycznych.

Do akt zostały załączone tłumaczenia, ale brak dowodu na to, że wykonała je wnioskodawczynie w ramach pracowniczego podporządkowania, w szczególności co do miejsca i czasu. Na marginesie podnieść należy, że pomiędzy zeznającym przedstawicielem płatnika i świadkiem M. istnieje rozbieżność, co do rodzaju i ilości przetłumaczonych dokumentów w ramach umowy o pracę. Nadto A. M. zeznała, że interesował ją efekt pracy, co nie jest charakterystyczne dla umowy o pracę, która jest umową starannego działania.

Zdaniem Sądu na uwagę zasługuje także fakt, że płatnik składek będąc w trudnej sytuacji materialnej zatrudnił ubezpieczoną na podstawie umowy o pracę i nie skorzystał z dotychczasowej formy współpracy z S. F. tj. na podstawie umowy o dzieło. W szczególności, że ani przed ani po nie zatrudnił osoby na podstawie umowy o pracę. Natomiast „refaktura” na którą powoływał się płatnik, a mająca stanowić zwrot kosztów za tłumaczenie została wystawiona na

początku sierpnia, a jak zeznał początkowo świadek M. wypłata wynagrodzenia nastąpiła ze środków własnych. Na marginesie podnieść należy, że świadek M. nie wiedział, jaki rodzaj umowy został zawarty.

Sąd uwzględnił wnioski dowodowe organu rentowego, zgłoszone na dalszym etapie postępowania z uwagi na to, że nie został zakreślony termin zgłoszenia tych wniosków z określonym rygiorem, nadto sprawa jest sprawą z zakresu ubezpieczeń społecznych, w których istotną rolę odgrywa nie tylko interes ubezpieczonego ale także interes ogółu ubezpieczonych, zatem niezbędne jest przeprowadzenie wnikliwego postępowania dowodowego i ustalenie na tej podstawie stanu faktycznego.

Reasumując, zdaniem Sądu Okręgowego, elementem charakterystycznym umowy o pracę, którego analizowany stosunek pracy na pewno nie zawierał, było wykonywanie pracy w ramach podporządkowania pracowniczego.

Przede wszystkim zwrócić należy uwagę na to, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci jedynie akt osobowych i listy płac, nie potwierdza, aby płatnik kierował pracą wnioskodawczyni, w szczególności, aby wskazywał na konkretne zadania do realizacji związane z powierzonym stanowiskiem pracy, oraz aby zakreślał konkretne terminy wykonania poszczególnych zadań. Jest to istotne, jeżeli uwzględni się, że zatrudnienie pracowniczego odwołuje się do staranności, a nie rezultatu. Ze zgromadzonego materiału dowodowego nie wynika także, aby polecenia co do bieżącego wykonywania pracy były wydawane przez płatnika. Brak dowodu, że płatnik nie stosował żadnego sposobu rozliczenia z wykonania zadań przez odwołującą (nie ma np. żadnych raportów składanych przez odwołującą, a z zeznań samej wnioskodawczyni nie wynika, aby na bieżąco miała wyznaczane przez płatnika skonkretyzowane zadania i czas ich wykonania). Oznacza to, że nie ma podstaw do przyjęcia, że odwołująca świadczyła pracę w warunkach kierownictwa pracodawcy, nawet przyjmując, że występowało ono w formie podporządkowania autonomicznego, w szczególności przy rozbieżności zeznań co do ilości i rodzaju wykonanych tłumaczeń.

Nadto trudno przyjąć, że ubezpieczona wykonywała pracę codziennie przez 8 godzin dziennie w siedzibie pracodawcy skoro z materiału dowodowego wynika, że w godzinach pracy znajdowała się w innych mieście i robiła zakupy bądź była u lekarza.

Konstatacja ta jest ważna, gdy założyć się, że pracy pod kierownictwem w myśl art. 22 § 1 k.p., jest jedną z najważniejszych cech w procesie typizacji charakteru stosunku prawnego łączącego strony (wyrok SN z dnia 20.03.1965 r., III PU 28/64, OSNCP 1965, nr 9, poz. 157).

Jasne przy tym jest, że cechy podporządkowania pracowniczego mogą być w określonym zakresie charakterystyczne również dla zobowiązań cywilnoprawnych, a nadto, że mogą występować z różnym nasileniem (zob. wyrok SN z dnia 10.10.2003 r., I PK 466/02 Pr. Pracy 2004, nr 3, s. 35). Zatem zasadne jest rozważenie reguły umożliwiającej rozróżnienie, czy dany stan faktyczny charakteryzuje się podporządkowaniem pracowniczemu, czy też więź łącząca strony nosi znamiona innej zależności (zbliżonej do kierownictwa pracodawcy). Ma to znaczenie, gdy weźmie się pod uwagę, że umowa mająca za przedmiot świadczenie pracy nie może mieć mieszanego charakteru, łączącego elementy umowy o pracę i umowy cywilnoprawnej (Wyrok SN z dnia 23.01.2002 r., I PKN 786/00, OSNP 2004, nr 2, poz. 23. Z. K., Rodzaje kontraktów menedżerskich, (...) 1999, nr 7, s. 12).

W konsekwencji dla oceny zobowiązania pracowniczego drugoplanowe znaczenie ma nazwa umowy oraz deklarowana w chwili jej zawarcia treść. Ważne jest, w jaki sposób strony kształtują więź prawną w trakcie jej trwania. Zważywszy, że ustawodawca nie zdecydował się na wskazanie dla stosunku pracy elementów przedmiotowo istotnych, zrozumiałe jest, że klasyfikacja doniosłości cech charakterystycznych zobowiązania pracowniczego jest problematyczna. Mimo to za prawidłowy należy uznać pogląd podkreślający konieczność występowania kierownictwa pracodawcy w stosunkach pracy. Więż tą cechuje praca pod kierownictwem, które stanowi element sine qua non każdego zatrudnienia pracowniczego. Formułując tą tezę nie można pomijać, że kierownictwo pracodawcy w procesie rozróżniania reżimów umownych ma niewątpliwie pierwszoplanowe znaczenie. Jest tak dlatego, że nie występuje ono przy umowach cywilnoprawnych. Słuszne jest zatem stanowisko, zgodne z którym kierownictwo pracodawcy jest jedyną cechą

rzeczywiście odróżniającą stosunek pracy od umów cywilnoprawnych (Z. Hajn, glosa do wyroku SN z dnia 16.12.1998 r., II UKN 394/98, OSP 2000, nr 12, poz. 177).

Zdaniem Sądu Okręgowego w Łodzi nie ma wątpliwości, że umowa o pracę sporządzona przez wnioskodawczynię i płatnika składek miała charakter fikcyjny. Stanowisko takie uzasadniają ustalone okoliczności faktyczne. Wnioskodawczyni reprezentowana w niniejszym postępowaniu przez profesjonalnego pełnomocnika nie wykazała, że w ramach zawartej spornej umowy o pracę doszło do nawiązania i realizacji stosunku pracy w ramach podporządkowania pracowniczego. Pomiędzy pracodawcą a wnioskodawczynią nie istniał żaden stosunek podporządkowania. Wnioskodawczyni nie była związana poleceniami przełożonego, ani zobowiązana do świadczenia pracy w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę. Nie była rozliczana z godzin pracy.

Dla spółki istotny był rezultat czynności wnioskodawczyni a nie proces starannego działania w procesie pracy.

Trzeba też wskazać, że wynagrodzenie wnioskodawczyni było wysokie z uwagi na to, że spółka posiadała trudności finansowe.

Reasumując sposób wykonywania czynności po zawarciu umowy o pracę nie odbiegał od sposobu ich wykonywania w okresie obowiązywania umowy o dzieło.

W stanie faktycznym niniejszej sprawy należy stwierdzić, że strony zawierając umowę o pracę miały zamiar wywołania innych skutków prawnych niż te, które wynikają z umowy o pracę oraz jednocześnie próbowały przez jej zawarcie wprowadzić w błąd osoby trzecie, co do dokonanej czynności.

Umowa o pracę z dnia 8 czerwca 2016 r. ma zatem charakter pozorny, której zamiarem było jedynie umożliwienie wnioskodawczyni skorzystanie ze świadczeń z zakresu ubezpieczeń społecznych w związku z macierzyństwem od wysokiej podstawy, a nie świadczenie pracy w ramach zawartej umowy o pracę. Zawarta umowa o pracę stanowić miała narzędzie do realizacji tego celu. Fikcyjne, czyli tylko pozorne zawarcie umowy o pracę, nie mogło stanowić podstawy do objęcia wnioskodawczyni obowiązkowymi ubezpieczeniami pracowniczymi.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie wnioskodawczyni od decyzji ZUS.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 kpc w zw. z §9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804) i zasądził od S. F. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Z uwagi na niesprecyzowanie wartości przedmiotu sporu orzeczono o stawkach minimalnych.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawczyni.

K.K.-W.